

ПСИХОЛОГІЯ СІМ'Ї

Кафедра психології та соціальної роботи

Компетентності	Результати навчання	Форми освітнього процесу	Види навчальних занять	Види навчальної діяльності	Методи, технології викладання навчання	Засоби навчання	Методи та критерії оцінювання
- Здатність розуміти психологічні особливості сім'ї як середовища розвитку дитини. - Здатність враховувати сімейний контекст у професійній педагогічній діяльності. - Здатність до ефективної взаємодії з батьками та законними представниками дітей. - Здатність аналізувати сімейні проблеми та конфлікти з урахуванням вікових і соціокультурних особливостей. - Здатність застосовувати психологічні підходи для підтримки гармонійних сімейних відносин. - Здатність здійснювати просвітницьку роботу з батьками.	- Знати основні теорії та підходи психології сім'ї. - Знати функції, структуру та типи сім'ї в сучасному суспільстві. - Знати психологічні особливості дитячо-батьківських і подружніх взаємин. - Розуміти вплив сім'ї на розвиток і соціалізацію дитини. - Вміти аналізувати сімейні ситуації в освітньому середовищі. - Вміти будувати ефективну комунікацію з батьками. - Вміти застосовувати базові методи психологічної підтримки сім'ї в педагогічній практиці.	Навчальні заняття, самостійна робота, педагогічна практика, індивідуальні консультації.	Лекції, практичні заняття, контрольні роботи.	Аналіз педагогічних і сімейних кейсів, рольові ігри («вчитель-батьки»), моделювання ситуацій взаємодії, підготовка рекомендацій для батьків, групові проекти, дискусії, презентації.	Словесні, наочно-ілюстративні, інтерактивні, проблемно-пошукові, кейс-метод, тренінгові технології, імітаційне моделювання професійних ситуацій.	Мультимедійні засоби, відеокейси (сімейні ситуації), комп'ютери, онлайн-платформи, методичні матеріали, психодіагностичні інструменти (базового рівня), інтернет-ресурси.	Поточний і підсумковий контроль: опитування, тестування, аналіз кейсів, усні та письмові відповіді, виконання індивідуальних і групових завдань. Критерії оцінювання:- - своєчасність виконання; - розуміння сімейно-педагогічного контексту; - здатність застосовувати знання у педагогічних ситуаціях; - логічність і аргументованість відповідей; - практична спрямованість рекомендацій; - активність у тренінгах і груповій роботі; - використання наукових джерел і сучасних підходів.

Психологія сім'ї

дисципліна, яка відкриє вам нове розуміння найважливішого інституту людського суспільства. Дізнайтеся, як будуються здорові стосунки, що ховається за сімейними конфліктами та як педагог може підтримати дитину через розуміння її родини.

ВИБІРКОВА ДИСЦИПЛІНА

Кафедра психології та соціальної роботи

Чому варто обрати цей курс?

Щодня педагог зустрічає дітей, за плечима яких — унікальна сімейна історія. Розуміти цю історію — означає краще розуміти дитину. Цей курс дає вам інструменти, які неможливо отримати в жодному іншому місці програми.

🎯 Практичність

Знання одразу застосовуються у педагогічній практиці: під час спілкування з батьками, консультацій, вирішення конфліктів у класі.

🧠 Глибина

Курс поєднує класичні психологічні теорії та сучасні дослідження сімейної психології — науково обґрунтований підхід без зайвої теорії.

❤️ Особистісний ріст

Ви краще зрозумієте власну сім'ю, свої реакції та патерни поведінки — це розвиває не лише фахівця, а й людину.

💡 Взаємодія з родинами

Педагог, який розуміє сімейну динаміку, будує довіру з батьками та стає справжнім союзником дитини у школі.

Мета та завдання дисципліни

Дисципліна «Психологія сім'ї» спрямована на формування у майбутніх педагогів цілісного розуміння сім'ї як психологічної системи, а також компетентностей для ефективної взаємодії з батьками та підтримки дітей у різних сімейних контекстах.

Головна мета:

Сформувати психологічну компетентність майбутнього педагога у сфері сімейних стосунків - від розуміння структури сім'ї до навичок роботи з дисфункційними родинами та підтримки дітей у кризових ситуаціях.

Конкретні завдання курсу:

- Засвоїти основні теоретичні підходи до вивчення сім'ї як психологічної системи (системний, психодинамічний, біхевіоральний, гуманістичний)
- Розвинути вміння аналізувати сімейні ролі, стилі виховання та їхній вплив на особистість дитини
- Навчитися розпізнавати ознаки сімейного неблагополуччя та надавати первинну педагогічну підтримку
- Опанувати методи ефективної комунікації з різними типами сімей – повними, неповними, прийомними, багатодітними
- Сформувати рефлексивне ставлення до власного сімейного досвіду як ресурсу педагогічної діяльності

Основні теми:

Програма дисципліни побудована за логікою «від теорії — до практики»: від розуміння природи сім'ї до конкретних інструментів роботи педагога з родинами учнів. Кожна тема пов'язана з реальними ситуаціями, з якими ви зіткнетеся у своїй роботі.

1

Сім'я як психологічна система

Структура та функції сім'ї. Системний підхід у сімейній психології. Поняття сімейної рівноваги, меж, ролей та правил. Сімейні підсистеми.

2

Стилі батьківства та виховання

Авторитарний, демократичний, ліберальний та байдужий стилі. Як стиль виховання формує характер дитини, її самооцінку та соціальну поведінку.

3

Сімейні кризи та ресурси

Нормативні (народження дитини, вступ до школи) і ненормативні кризи (розлучення, втрата роботи, хвороба). Поняття резилієнтності родини.

4

Дисфункційна сім'я і дитина

Ознаки сімейного неблагополуччя. Вплив залежності, насильства, гіперопіки на розвиток дитини. Роль педагога у виявленні та підтримці.

5

Педагог і сім'я: партнерство

Побудова довіри з батьками. Ефективна комунікація, проведення батьківських зборів нового формату, індивідуальні консультації та взаємодія з соціальними службами.

Як проходить навчання?

Курс побудований як живий діалог між теорією та практикою. Ви не просто слухаєте лекції — ви аналізуєте реальні кейси, берете участь у рольових іграх, рефлексуєте власний досвід і отримуєте зворотний зв'язок у безпечному середовищі.

Аналіз кейсів

Реальні ситуації з педагогічної практики: розлучення батьків, конфлікти у сім'ї, діти з особливими потребами. Ви вчитеся думати як фахівець.

Рольові ігри

Практичне відпрацювання розмов з батьками, конфліктних ситуацій, батьківських зборів — у безпечному навчальному середовищі під керівництвом викладача.

Рефлексивні щоденники

Усвідомлення власного сімейного досвіду як ресурсу. Регулярне письмове осмислення допомагає інтегрувати знання і розвивати емоційний інтелект.

Практичні проєкти

Розробка програм роботи з батьками, психологічних анкет, консультаційних матеріалів — реальні продукти, які ви зможете використати вже на практиці.

Твій вибір — твій розвиток

Педагог, який розуміє психологію сім'ї, бачить за поведінкою дитини — її історію. Бачить за агресією — страх. За мовчанням — невидимий біль. Цей курс не просто додасть рядок до вашого диплому — він змінить те, як ви дивитеся на людей навколо вас.

Компетентний фахівець

Ви виходите з курсу з конкретними знаннями, інструментами та впевненістю у роботі з різними типами сімей.

Чуйний педагог

Розуміння сімейних динамік робить вас більш емпатичним, терплячим і ефективним у взаємодії з учнями та їхніми батьками.

Розвинена особистість

Усвідомлення власного сімейного досвіду стає джерелом сили та мудрості — і у професії, і у власному житті.